

संशोधन विषय

मराठी

१. भाषण-संभाषणांतर्गत इयत्ता पहिलीच्या विद्यार्थ्यांचे उच्चारण सुधारण्यासाठी एकात्मिक व द्विभाषिक बालभारती भाग-१, २, ३, ४ या पाठ्यपुस्तकामधील मराठी विषयातील गीते आणि कवितांची उपयुक्तता पडताळून पाहणे.
२. एकात्मिक व द्विभाषिक बालभारती भाग-१, २, ३, ४ या पाठ्यपुस्तकामधील मराठी विषयातील दिलेल्या भाषिक कृतींची व सराव कृतींची उपयुक्तता पडताळणे.

हिंदी

१. हिंदी बालभारती पहली कक्षा पाठ्यपुस्तक में समाविष्ट क्षमताए
२. हिंदी बालभारती दुसरी कक्षा पाठ्यपुस्तक की विषयवस्तु और चित्र
३. हिंदी युवकभारती ग्यारहवीं कक्षा पुस्तक का दृष्टिकोण और नयी रूपरेखा
४. लोकभारती दसवीं स्वाध्याय, स्वयं अध्ययन हेतु उपयुक्तता
५. हिंदी लोकवाणी दसवीं कक्षा स्वाध्याय पुस्तिका पाठ्यपुस्तक अध्ययन में सहायक

इंग्रजी

1. How to develop English vocabulary through teaching
 - fixed word collocations
 - phrasal verbs
 - idioms
 - proverbs
 - homophones
 - changing word class
2. How to teach grammar functionally through textbooks
 - combination of rule and examples
 - exception in teaching articles
 - sequence of tense
 - use of correct prepositions and articles in writing
 - sentence constructions
 - framing correct questions
3. How to comprehend the new text through reading
 - using prior knowledge

- predicting
 - identifying the main ideas and summarization
 - making inferences
 - visualizing
 - story mapping
 - retelling in own words
4. Developing language skills
- listening
 - speaking
 - writing
 - communication
5. Importance of language skills like Listening and Speaking/Conversation in an early language teaching in the context of Integrated and Bilingual textbooks meant for Standard One and Standard Two
6. Usefulness and utilization of the approach of Bilingualism used in the Integrated and Bilingual textbooks meant for Standard One and Two
7. Whether the English pedagogy is followed in the context of English poems/rhymes/songs, short stories, short conversation pieces, letter-groups and word family? Elaborate in detail.

उर्दू

१. उर्दू पाठ्यपुस्तकातील स्वाध्यायांचे वैविध्य
२. उर्दू कविताचे चिकित्सक विश्लेषण किंवा अध्ययन
३. उर्दू सामाजिक विषयांचा पाठ्यपुस्तकात समावेश
४. उर्दू पाठ्यपुस्तकांचे अंतर्गत आणि बाह्य वैशिष्ट्ये
५. उर्दू एकात्मिक पहिली पाठ्यपुस्तकांचे विश्लेषणात्मक अध्ययन

गुजराती

१. नवीन शिक्षा नीतीचा परिप्रेक्ष्यात बालभारती इयत्ता १ली आणि २रीच्या नवीन पाठ्यपुस्तकांचे विहंगावलोकन
२. इयत्ता अकरावी आणि बारावीच्या पाठ्यपुस्तकांचे विहंगावलोकन
३. भाषिक कौशल्यांच्या विकासासाठी इयत्ता पाचवी ते सातवीच्या पुस्तकात समाविष्ट मुख्य कृती व्यतिरिक्त सामग्रीचा उपयोग

४. इयत्ता आठवी आणि दहावीच्या पुस्तकात समाविष्ट स्वाध्यायांची वैशिष्ट्ये
५. इयत्ता नववी ते बारावीच्या जुन्या आणि नवीन पाठ्यपुस्तकांचा तुलनात्मक अभ्यास
६. इयत्ता पहिली आणि दुसरीच्या जुन्या आणि नवीन पाठ्यपुस्तकांचा तुलनात्मक अभ्यास

कन्नड

१. बालभारती कन्नड पाठ्यपुस्तके—एक सांस्कृतिक अध्ययन
२. नवीन पाठ्यक्रमातील नाविन्यपूर्णता
३. पाठ्यपुस्तकांच्या माध्यमातून समाजाला मिळणारा संदेश
४. ज्ञानरचनावादांमुळे अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेत झालेले बदल
५. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० प्रमाणे केलेल्या इयत्ता १ली व २री एकात्मिक व द्विभाषिक पाठ्यपुस्तकांतील झालेले बदल

शास्त्र

१. इयत्ता ६वीच्या सामान्य विज्ञान पाठ्यपुस्तकाच्या अध्ययन निष्पत्तींच्या संदर्भाने चिकित्सक अभ्यास
२. इयत्ता ७वीच्या सामान्य विज्ञान पाठ्यपुस्तकाचा अध्ययन निष्पत्तींच्या संदर्भाने चिकित्सक अभ्यास
३. इयत्ता ८वीच्या सामान्य विज्ञान पाठ्यपुस्तकाच्या अध्ययन निष्पत्तींच्या संदर्भाने चिकित्सक अभ्यास
४. इयत्ता ९वीच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान पाठ्यपुस्तकाचा क्षमता विधानांच्या संदर्भाने चिकित्सक अभ्यास
५. इयत्ता १०वीच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान पाठ्यपुस्तकाचा क्षमता विधानांच्या संदर्भाने चिकित्सक अभ्यास
६. इयत्ता ६वीच्या सामान्य विज्ञान पाठ्यपुस्तकातील विविध शीर्षकांची अध्ययन-अध्यापनावरील परिणामकारकता
७. इयत्ता ७वीच्या सामान्य विज्ञान पाठ्यपुस्तकातील विविध शीर्षकांची अध्ययन-अध्यापनावरील परिणामकारकता
८. इयत्ता ८वीच्या सामान्य विज्ञान पाठ्यपुस्तकातील विविध शीर्षकांची अध्ययन-अध्यापनावरील परिणामकारकता
९. इयत्ता ९वीच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान पाठ्यपुस्तकातील विविध शीर्षकांची अध्ययन-अध्यापनावरील परिणामकारकता
१०. इयत्ता १०वीच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान पाठ्यपुस्तकातील विविध शीर्षकांची अध्ययन-अध्यापनावरील परिणामकारकता
११. इयत्ता ९वीच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान पाठ्यपुस्तकातील विविध प्रयोगांची अध्ययन-अध्यापनावरील परिणामकारकता
१२. इयत्ता १०वीच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान पाठ्यपुस्तकातील विविध प्रयोगांची अध्ययन-अध्यापनावरील परिणामकारकता

गणित

१. गणित विषयाचे अध्यापन करताना एकात्मिक पाठ्यपुस्तकांचे होणारे फायदे
२. गणित विषयाचे मूळ संकल्पना समजण्यासाठी गणित पाठ्यपुस्तकांचा उपयोग
३. प्राथमिक स्तरावर विद्यार्थ्यांनी गणित विषयाचे दैनंदिन जीवनात करावयाचे उपयोजन
४. प्राथमिक स्तरावर गणित विषयाचे अध्ययन करताना विद्यार्थ्यांना येणा-या समस्या व त्यावरील उपाय

इतिहास आणि नागरिकशास्त्र

१. इयत्ता ६वी ते इयत्ता ८वी इतिहास व नागरिकशास्त्र विषयाच्या प्रचलित अभ्यासक्रमाची व पूर्वीच्या स्वाध्यायांची तुलना
२. इयत्ता ९वी ते इयत्ता १०वी इतिहास व राज्यशास्त्र विषयाच्या प्रचलित अभ्यासक्रमाची व पूर्वीच्या स्वाध्यायांची तुलना
३. इयत्ता ११वी ते इयत्ता १२वी इतिहास विषयाच्या प्रचलित अभ्यासक्रमाची व पूर्वीच्या स्वाध्यायांची तुलना
४. इयत्ता ६वी ते इयत्ता ८वी इतिहास व नागरिकशास्त्र विषयातील चित्रांची उपयोगिता
५. इयत्ता ९वी ते इयत्ता १०वी इतिहास व राज्यशास्त्र विषयातील चित्रांची उपयोगिता
६. इयत्ता ११वी ते इयत्ता १२वी इतिहास विषयातील चित्रांची उपयोगिता
७. इयत्ता ६वी ते इयत्ता ८वी इतिहास व नागरिकशास्त्र पाठ्यपुस्तकातील कठीण संकल्पना
८. इयत्ता ९वी ते इयत्ता १०वी इतिहास व राज्यशास्त्र पाठ्यपुस्तकातील कठीण संकल्पना
९. इयत्ता ११वी ते इयत्ता १२वी इतिहास पाठ्यपुस्तकातील कठीण संकल्पना
१०. इयत्ता ११वी ते इयत्ता १२वी समाजशास्त्र पाठ्यपुस्तकातील कृती/उपक्रम/प्रकल्प यांची व्यवहार्यता तपासणे.
११. इयत्ता ११वी ते इयत्ता १२वी राज्यशास्त्र पाठ्यपुस्तकातील कृती/उपक्रम/प्रकल्प यांची व्यवहार्यता तपासणे.
१२. इयत्ता ११वी ते इयत्ता १२वी ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र पाठ्यपुस्तकातील प्रात्यक्षिक कार्याची व्यवहार्यता तपासणे.

भूगोल

१. इयत्ता ३री ते ५वी स्तरावर कोणत्या इयत्तेला नकाशाचा समावेश असावा व त्याची कारणमिमांसा
२. प्राथमिक स्तरावर जिल्हा भूगोलाचा समावेश कोणत्या इयत्तेत असावा.
३. भूगोल विषयातील संकल्पनांची मांडणी इयत्तावार चढत्या क्रमाने आहे किंवा कसे याची कृती संशोधनातून तपासणी करणे.

आरोग्य व शारीरिक शिक्षण

१. इयत्ता ९वी आरोग्य व शारीरिक शिक्षण पाठ्यपुस्तकाच्या अनुषंगाने मूल्यमापन निकष निश्चिती

२. इयत्ता १०वी आरोग्य व शारीरिक शिक्षण पाठ्यपुस्तकाच्या अनुषंगाने मूल्यमापन निकष निश्चिती
३. इयत्ता १०वी नागरी संरक्षण व वाहतूक सुरक्षा या पाठ्यपुस्तकाच्या अभ्यास

कार्यानुभव

१. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-पहिली या पाठ्यपुस्तकाचा सर्वकष अभ्यास
२. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-पहिली या पाठ्यपुस्तकातील प्रत्येक विभागाबद्दल विद्यार्थ्यांच्या अभिरूचीचा तुलनात्मक अभ्यास
३. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-पहिली या पाठ्यपुस्तकाची मांडणी आणि चित्रे यांचा परस्पर संबंध-एक अभ्यास
४. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-पहिली या पाठ्यपुस्तकातील 'माझा अभ्यास- माझी कृती' या घटकाबद्दल पालकांचे मतसंकलन
५. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-पहिली या विषयाचे पाठ्यपुस्तक व शिक्षक हस्तपुस्तिका यांचा समन्वय
६. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-पहिली या पाठ्यपुस्तकातील विद्यार्थ्यांना आवडलेल्या व न आवडलेल्या कृतींचे विश्लेषण
७. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-दुसरी या पाठ्यपुस्तकाचा सर्वकष अभ्यास
८. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-दुसरी या पाठ्यपुस्तकातील प्रत्येक विभागाबद्दल विद्यार्थ्यांच्या अभिरूचीचा तुलनात्मक अभ्यास
९. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-दुसरी या पाठ्यपुस्तकाची मांडणी आणि चित्रे यांचा परस्पर संबंध-एक अभ्यास
१०. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-दुसरी या पाठ्यपुस्तकातील 'माझा अभ्यास-माझी कृती' या घटकाबद्दल पालकांचे मतसंकलन
११. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-दुसरी या विषयाचे पाठ्यपुस्तक व शिक्षक हस्तपुस्तिका यांचा समवाय
१२. 'खेळू, करू, शिकू' इयत्ता-दुसरी या पाठ्यपुस्तकातील विद्यार्थ्यांना आवडलेल्या व न आवडलेल्या कृतींचे विश्लेषण
१३. इयत्ता १ली एकात्मिक द्विभाषिक पाठ्यपुस्तकाचा सर्वकष अभ्यास

किशोर संपादन

१. कोरोना काळातील किशोर मासिकाचे साहित्यिक योगदान
२. 'किशोर'मध्ये प्रकाशित झालेल्या वैज्ञानिक साहित्याचा अभ्यास
३. 'किशोर' मधील निवडक सदरांचा अभ्यास
४. 'किशोर' मधील पर्यावरणविषयक साहित्याचा अभ्यास
५. 'किशोर' दिवाळी अंकातील साहित्याचा विशेष अभ्यास
६. 'किशोर' मुलांचे हक्काचे व्यासपीठ - एक अभ्यास
७. 'किशोर' च्या मुखपृष्ठांचा शैलीनुसार अभ्यास
८. 'किशोर'मासिकातील साहित्याचा भाषावैज्ञानिक दृष्टीकोनातून अभ्यास

